

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: Udrag fra . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 198. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677732683312/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

alia excogitari nequit. Nimia enim hæc exactio et Pressura,
 qua Nobiles et Ignobiles, Divites, si qui sunt, et Pauperes,
 243 Pastores, et Sacrorum Munerum Antistites, omnes denique
 Incolæ Regni Israelitici sine discrimine vexantur, additâ
 ficta hac sive ratione, sive excusatione, quod omnium tûctela
 246 et defensio agatur, omnem in animis Subditorum amorem
 in Regem Israëlîs exstinguit, evertit, extirpat; cum enim
 metui malit, quam amari Rex Jeroboamus, injecto Subdi-
 249 torum labiis Souverainitatis capistro, ut ne contra Domi-
 num Tyrannicum, neve contra illicitum ipsius imperandi,
 modum vel hiscere, vel mutire audeant. Hinc fit, ut, quia
 252 conscientis dominari nequit Rex, Subditi pro Rege ac Da-
 mo Regnatrice tepidas extremis fibris labiorum inhaerentes
 255 preces.

Thesis XIV.

71v 258 Vidimus jam (non adoravimus) sed profligavimus *Elia*
 Spiritu muniti, Idola Jeroboamici civilia, quæ ab
 ipso Rege coluntur. Reliquum nunc est, ut perlustremur
 Idola Ministrorum Regiorum, Consiliariorum intimorum,
 261 Cancellariorum, Quæstorum Ærariarum, Publicæ pecuniæ
 Numeratorum, Summorum Commissariorum Imperato-
 rum ac Ducum bellicorum, Secretariorum, Judicum Sum-
 264 morum Provincialium pariter ac Castellanorum seu Birchi-
 orum, Consulum, Senatorum, Publicanorum, Scribarum,
 Præfactorum, et quocunque tandem nomine insigniantur.

267 Thesis XV.

270 Communi quôdam vinculô omnia hæc Idola invicem
 sunt copulata, catenâ nimirum avaritiæ, doli mali, frau-
 dulentiæ, superbiæ, *διοργανεργίας* aliorum, vitiorum, quæ
 damnantur Exod: XVIII. v. 21 et Psalm LXXXII. v. 3.
 ubi Magistratus vocantur Dii, sed in detestanda jam dege-

tyranni. Thi denne alt for store opkrævning eller udpresning, hvor- med velbyrdige, rige – hvis sådanne findes – og fattige, præster og de hellige embeders foresatte, kort sagt alle indbyggere i det israelitiske rige uden forskel plages, med tilføjelse af enten denne opdigtede fornuf- grund eller undskyldning, at det drejer sig om alles beskyttelse og værn, udslætter, tilintetgør, udrydder al kærlighed til Israels konge i under- såtternes sjæle; thi da kong Jeroboam hellere vil frygtes end elskes, idet suverænitets grime bliver lagt over undersåtternes læber, at de ikke enten skal vove at mukke eller kny mod den tyranniske herre el- ler dennes ulovlige måde at herske på. Heraf kommer det, at under- såtterne, eftersom kongen ikke kan herske over samvittigheden, udgy- der lunkne bønner, der bliver hængende ved læbernes yderste fibre, for kongen og kongehuset, og som ikke vælder frem fra hjerternes in- derste lønkamre.

Thesis XIV.

Vi har nu set (ikke tilbedt), men nedstyrtet, bestyrket af Eias' ånd, Jeroboams borgerlige afgudsbilleder, som dyrkes af kongen selv. Der står nu tilbage, at vi nøje betragter de kongelige ministres, nærmeste råd- giveres, kancellisternes, skatmestrenes, rentemestrenes, højkommis- særernes, fæltherrenes og hærføremes, sekretærerens, højesterets- og herredsdommernes og i lige måde slotsfogedernes eller birkefogedernes, borgmestrenes, rådmændenes, toldernes, skrivernes, statholdernes afgudsbilleder, med hvilket navn de end benævnes.

Thesis XV.

Alle disse afgudsbilleder er indbyrdes forbundet med et vist fælles bånd, visselig ved have syges, ond lists, svigagtigheds, overmod, smud- sig vindesyges, andre lasters lænke, som fordømmes i 2. Mosebog XVIII, vers 21 og Salme LXXXII, vers 3, hvor øvrighederne kaldes gu- der, men nu er udartet til afskyelige afgudsbilleder, hvorom Salme CXV,